

Työkykyä Satakuntaan –hankkeen toiminnan arviointikyselyn raportti

Marraskuu 2022
Tiia Nieminen
Projektipäällikkö
Työkykyä Satakuntaan –hanke

Sisällysluettelo

1 Kyselyn tausta.....	3
1.1 Vastaajien tausta.....	3
2 Vastaajien yleinen kokemus hankkeen toiminnasta ja yhteistyöstä	4
3 Ohjausryhmän kokemus hankkeen etenemisestä.....	5
4 Osaamisen vahvistuminen hankeyhteistyössä	5
5 Vastaajien arvioita hankkeen toiminnasta	6
6 Avoin palaute hankkeelle	8
7 Kyselyn pohdinta	9

1 Kyselyn tausta

Työkykyä Satakuntaan –hanke on yksi Sosiaali- ja terveysministeriön rahoitusta saaneista valtakunnallisista Työkykyohjelman hankkeista. Hankkeen päätavoitteina on tuoda työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta, sekä lisätä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien apuna. Työkykyä Satakuntaan –hankkeen tavoitteena on vahvistaa työttömien ja osatyökykyisten työkyvyn tuen tarpeiden tunnistamista, lisätä työllistymistä tukevaa kuntoutusosaamista, kehittää sote-keskusten ja maakunnallisten toimijoiden välistä työnjakoa ja mallintaa asiakkaan tarpeista lähtevä työkyvyn tuen palvelukokonaisuus.

Työkykyä Satakuntaan –hankkeessa arviointia on tehty koko hankeajan ja se on toteutettu pääsääntöisesti itsearviointina jokaisen pilotin tai kehittämisteeman yhteydessä. Koko Työkykyohjelmaan liittyvää yleistä arviointi- ja seurantatutkimusta ovat hankeaikana toteuttaneet Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Työterveyslaitos (TTL). Kyseisen tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa valtionavustushankkeiden toimeenpanosta, tuloksista, vaikutuksista ja vaikuttavuudesta, sekä kohderyhmän palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisesta.

Tässä raportissa keskitytään Työkykyä Satakuntaan –hankkeen tekemään arviointikyselyyn, joka toteutettiin hankkeen eri yhteistyötahoille Webropolin kautta lokakuussa 2022. Kysely lähetettiin sähköpostilla hankkeen ohjausryhmälle, sekä eri yhteistyökumppaneille, joita myös pyydettiin jakamaan kyselyä omissa organisaatioissaan. Kysely julkaistiin lisäksi myös Satakunnan Kuntoutus- ja työllisyys Hankkeiden uutiskirjeessä. Kyselyllä haluttiin selvittää kokemuksia ja näkemyksiä Työkykyä Satakuntaan –hankkeen toiminnasta ja vaikutuksista.

1.1 Vastaaajien tausta

Kyselyyn vastasi yhteensä 23 ammattilaista, joista ohjausryhmän jäseniä oli 39,1% (n=9), ohjausryhmän varajäseniä 8,7% (n=2) ja hankkeen yhteistyökumppaneita 47,8% (n=11). Yksi hankkeen "ei virallinen" –yhteiskumppani/järjestökumppani vastasi myös kyselyyn. Yhtään asiakasta tai palveluja käyttävää kuntalaista ei vastannut kyselyyn.

2 Vastaajien yleinen kokemus hankkeen toiminnasta ja yhteistyöstä

Vastaajia pyydettiin arvioimaan yleistä kokemustaan Työkykyä Satakuntaan –hankkeen toiminnasta. Vastaajista 30,4% (n=7) oli sitä mieltä, että yleinen kokemus toiminnasta oli erittäin hyvä. Suurin osa eli 60,9% (n=14) vastaajista piti kokemusta hyvänä. 8,7%:n (n=2) mielestä kokemus oli kohtalainen. Yhtään negatiivista arviota ei ollut.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös sanallisesti kokemuksiaan hankkeen toiminnasta. Kysymykseen vastasi 17 vastaajaa. Vastaajat kokivat hankkeen kokonaisuudessaan positiiviseksi. Useassa vastauksessa esille nostettiin hankkeen monipuolisuus, aktiivisuus ja konkreettisuus. Hankkeen toiminta oli ollut vastaajien mielestä erittäin hyvin organisoitua ja aikaansaavaa. Hankkeen tavoitteita ja pilotteja kuvattiin hyviksi, sekä hankkeen toimintaa päämäärätietoiseksi. Vastaajat nostivat esille yhteistyön erityisesti järjestöjen kanssa, yhdessä tekemisen ja asiakaslähtöisyyden. Positiivisena kokemuksena esille nostettiin verkostoissa syntyneet puheenvuorot kentän konkreettisesta työstä.

Vastaajien mielestä Työkykyä Satakuntaan –hankkeessa oli saatu aikaan konkreettisia tuotoksia ja toimintamalleja, joita oli voitu ottaa käytäntöön. Hankkeen tuottamaa materiaalia kuvattiin korkeatasoiseksi ja toimintamalleja tavoitteiden mukaisiksi. Niiden koettiin vastaavan hyvinvointialueen haasteisiin. Hankkeen koettiin tuottaneen ehdotuksia työikäisten työllisyyttä mahdollistavien palveluiden yhteensovittamiseksi ja palvelupolkujen selkeyttämiseksi. Työkykyasioiden tuominen osaksi sote-keskuksen toimintaa koettiin olleen hyvä asia.

Positiivisten kokemusten ohella hanke sai kriittistä palautetta siitä, että kaivattiin selkeämpää toimintamallia tai ehdotusta maakunnallisesta työkyvyn tuen palvelusta. Esille nostettiin kuitenkin ymmärrys siitä, että se oli asia, johon hanke ei voinut itse vaikuttaa, vaan asia liittyi suurempaan kokonaisuuteen Satakunnan hyvinvointialueen valmistelussa. Myös hankkeessa tapahtuneet yhtäaikaisten muutosten määrät ja henkilöstövaihdokset vaimensivat hieman hankkeen nivoutumista tulevaan kokonaisuuteen. Eräs vastaaja koki, että hankkeen toiminnassa näkyi jonkinlainen turnausväsymys. Hankkeen koettiin loppuvan kesken, koska olisi ollut hienoa saada toiminta käyntiin.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös yleistä kokemustaan yhteistyöstä Työkykyä Satakuntaan –hankkeen kanssa. Vastaajista 30,4% (n=7) arvioi, että yleinen kokemus

yhteistyöstä on ollut erittäin hyvä. 65,2% (n=15) vastaajista arvioi yhteistyön olleen hyvää ja 4,4% (n=1) kohtalaista. Yhtään negatiivista arviota ei ollut.

3 Ohjausryhmän kokemus hankkeen etenemisestä

Ohjausryhmän yhtenä tehtävänä on seurata, että hanke etenee hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen ohjausryhmän jäseniä pyydettiin arvioimaan sitä, miten hanke oli edennyt peilaten sitä hankesuunnitelmaan. Kyselyyn vastasi yhteensä 12 ohjausryhmän jäsentä ja varajäsentä. Ohjausryhmään kuului kokonaisuudessaan 36 jäsentä, eli vastausprosentti ohjausryhmän osalta oli 33,3%. Vastaajista 41,7% (n=5) oli sitä mieltä, että hanke oli edennyt hankesuunnitelmaan peilaten erittäin hyvin ja hyvin (41,7%). Kohtalaisesti hankkeen arvioi edenneen 16,6% (n=2) vastaajaa. Tähän kysymykseen on todennäköisesti vastannut myös joku muu, joka ei ollut ohjausryhmän jäsen eikä varajäsen, koska taustatiedoissa ohjausryhmän jäseniä ja varajäseniä oli ilmoituksen mukaan 11.

4 Osaamisen vahvistuminen hankeyhteistyössä

Vastaajia pyydettiin arvioimaan sitä, mikä osaaminen oli vahvistunut organisaatiossa hankeyhteistyössä (taulukko 1). Vastausvaihtoehdoista pystyi valitsemaan useamman vaihtoehdon.

Vastaajien mukaan hankeyhteistyössä eniten oli vahvistunut:

- Verkostomainen yhteistyö 50,4% (n=12)
- Työttömien työkyvyn tuen tarpeiden tunnistaminen 50,0% (n=11)
- Moniammatillinen yhteistyö 50,0% (n=11)
- Työttömien terveydenhuolto 40,9% (n=9)
- Osatyökykyisten asiakkaiden työkyvyn tukeminen 36,4% (n=8)

Vastaajien mukaan vähiten osaaminen oli vahvistunut:

- Laatuksiteereihin perustuvassa työhönvalmennuksessa 9,1% (n=2)

- Ammatillisessa kuntoutuksessa 9,1% (n=2)
- Yritysyhteistyössä/Työnantajayhteistyössä 4,5% (n=1)
- Ryhmämuotoisessa työhönvalmennuksessa 4,5% (n=1)
- Oppilaitosyhteistyössä 4,5% (n=1)

Avoimeen vastaukseen oli vastattu, että hankeyhteistyössä oli vahvistunut monialaisen verkoston tunnistaminen.

Taulukko 1. Osaamisen vahvistuminen hankeyhteistyössä.

5 Vastaajien arvioita hankkeen toiminnasta

Vastaajia pyydettiin arvioimaan erilaisia väittämiä asteikolla: täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä ja täysin eri mieltä (taulukko 2).

Täysin samaa mieltä vastaajat olivat eniten siitä, että:

- Yhteistyö hankehenkilöstön kanssa oli ollut sujuvaa (73,9%)
- Hanke oli viestinyt aktiivisesti toiminnastaan (65,2%)
- Hanke oli järjestänyt ammattilaisille osaamista vahvistavia koulutuksia (52,2%)
- Asiakasosallisuus oli huomioitu yhteiskehittämisessä (47,6%)
- Yhteiskehittämisessä oli pyritty parantamaan palveluiden oikea-aikaisuutta (42,9%)

Jokseenkin samaa mieltä vastaajat olivat eniten siitä, että:

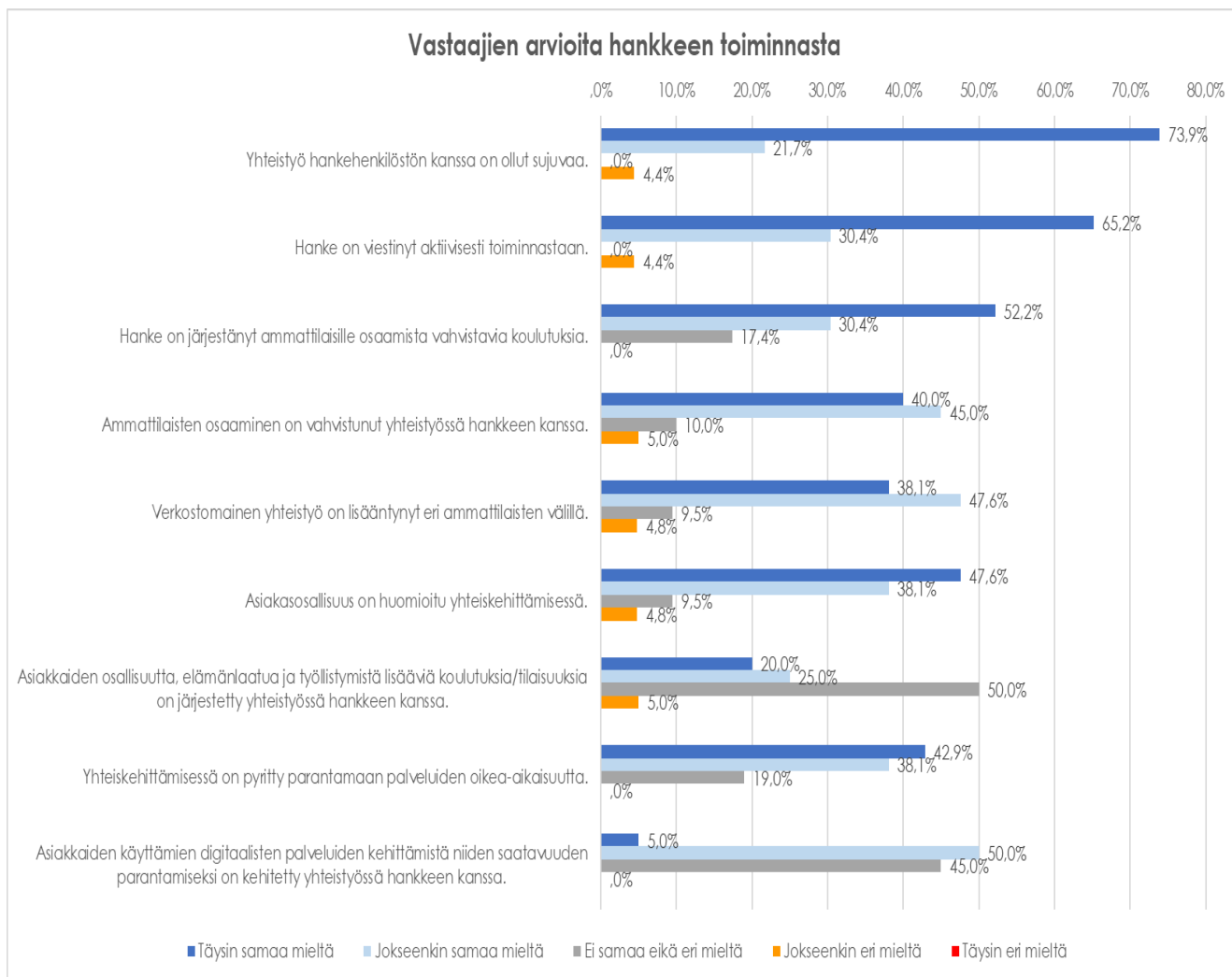
- Verkostomainen yhteistyö oli lisääntynyt eri ammattilaisten välillä (47,6%)
- Asiakkaiden käyttämien digitaalisten palveluiden kehittämistä niiden saatavuuden parantamiseksi oli kehitetty yhteistyössä hankkeen kanssa (47,6%)
- Ammattilaisten osaaminen oli vahvistunut yhteistyössä hankkeen kanssa (45,0%)

Ei samaa eikä eri mieltä vastaajat olivat eniten siitä, että:

- Asiakkaiden elämänlaatua ja työllistymistä lisääviä koulutuksia / tilaisuuksia oli järjestetty yhteistyössä hankkeen kanssa (50,0%)

Jokseenkin eri mieltä vastaajat olivat kuudessa kohdassa yhdeksästä, vaikkakin negatiivisten arvioiden määrä oli pieni, 4,0-5,0% luokkaa.

- Yhteistyö hankehenkilöstön kanssa oli ollut sujuvaa (4,4%)
- Hanke oli viestinyt aktiivisesti toiminnastaan (4,4%)
- Ammattilaisten osaaminen oli vahvistunut yhteistyössä hankkeen kanssa (5,0%)
- Verkostomainen yhteistyö oli lisääntynyt eri ammattilaisten välillä (4,8%)
- Asiakasosallisuus oli huomioitu yhteiskehittämisessä (4,8%)
- Asiakkaiden osallisuutta, elämänlaatua ja työllistymistä lisääviä koulutuksia/tilaisuuksia oli järjestetty yhteistyössä hankkeen kanssa (5,0%)

Taulukko 2. Vastaajien arvioita hankkeen toiminnasta.

6 Avoin palaute hankkeelle

Kyselyyn vastaajilla oli myös mahdollisuus antaa hankkeelle avointa palautetta. Palautetta antoi yhteensä viisi vastaajaa. Palautteissa kiiteltiin vielä hanketta toiminnasta ja samantapaiselle toiminnalle toivottiin jatkoa. Esille nostettiin myös se, asiakokonaisuudessa oli jonkin verrankin tekijöitä, joihin hanke ei voinut vaikuttaa, mutta asioiden toivottiin nousevan ylempään päätöksentekoon, jotta ammattilaisten hyvä yhdessä tekeminen voisi jatkua uudessa toimintaympäristössäkin.

7 Kyselyn pohdinta

Oman toiminnan arviointi on aina tärkeä osa hankkeen normaalia perustehtävää. Arvioinnilla pyritään saamaan selkeä kokonaiskuva siitä, miten kehittämistyö on onnistunut suhteessa tavoitteisiin. Työkykyä Satakuntaan –hankkeessa arviointia on tehty koko hankeajan aina hankkeen käynnistymisestä lähtien. Pääasiassa arviointi on toteutettu itsearviointina, erikseen aina jokaisen kehittämisteeman, pilotin tai koulutuksen yhteydessä.

Tämän kyselyn avulla haluttiin saada ulkopuolisilta arvioita siitä, miten hanke on toiminnassaan onnistunut. Kyselyyn vastasi kuitenkin vain 23 vastaajaa, vaikka hankkeella on ollut runsaasti yhteistyökumppaneita eri puolilla Satakuntaa, sekä sen ulkopuolelta. Hankkeen toiminnan arviointikysely toteutettiin lyhyellä aikavälillä lokakuussa 2022, lähellä hankkeen päättymistä, joka on saattanut vaikuttaa vastausprosenttiin. Ajankohta oli haasteellinen myös sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiskentällä, jolla on voinut myös olla vaikutusta siihen, ettei kyselyyn saatu enempää vastauksia.

Kyselyn vastausten mukaan hanke on onnistunut toiminnassaan ja yhteistyö hankkeen kanssa on koettu pääasiassa positiivisena. Hanke on onnistunut vahvistamaan ammattilaisten osaamista hankeyhteistyössä mm. verkostomaisessa- ja moniammatillisessa yhteistyössä, työttömien työkyvyn tuen tarpeiden tunnistamisessa, sekä työttömien terveydenhuollon kokonaisuudessa. Näihin hankkeen tavoitteisiin pystyttiin vastaamaan hyvin. Ammattilaisten osaaminen hankeyhteistyössä oli vahvistunut useassakin eri teemassa, kuten esim. osatyökykyisten asiakkaiden työkyvyn tukemisessa, työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa, TE-toimistoyhteistyössä ja asiakasosallisuudessa, mutta kuitenkin hieman vähemmän verrattuna edellä mainittuihin asioihin. Hankkeen toiseen isoon tavoitteeseen liittyvä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöönotto pitää sisällään osittain samoja asioita, missä ammattilaisten osaaminen oli vahvasti vahvistunut. Työhönvalmennuksen menetelmien käytön osaaminen ja laatukriteereihin perustuva työhönvalmennus olivat vahvistuneet kuitenkin selkeästi vähemmän, vaikka kyseisiin toimintoihin panostettiin hankkeessa vahvasti.

Palautteissa nousi esille hankkeen tekemä konkreettinen työ, jota on voitu hyödyntää ja ottaa käyttöön kentällä. Se on merkittävä asia, sillä hankkeissa tavoitteena on saada kehittämistyö juurtumaan käytäntöön. Juurtumista ja sen pysyvyyttä ei tässä vaiheessa pysty kuitenkaan luotettavasti arvioimaan, vaan sitä pitäisi selvittää pidemmän ajan kuluttua.

Asiakkailta ei saatu tähän kyselyyn yhtään vastauksia. Tosin hankkeella ei ole ollut juurikaan omia asiakkaita, joten asiakasvastausten saaminen olisi pitänyt suunnitella tarkemmin yhteistyössä kentän ammattilaisten kanssa. Tässä tilanteessa ajankohta oli huono, eikä sille ollut riittävästi aikaa.